

De preek van het jaar: “Christus onder het puin” (zondag 24 december 2023)

In Bethlehem, de geboorteplek van Jezus, is er weinig reden tot feesten. Het belette dominee Munther Isaac niet om een pakkende, maar strijdbare preek te geven aan de vooravond van kerstmis: “Aan onze Europese vrienden zeg ik: ik wil nooit meer horen dat u ons de les leest over mensenrechten of internationaal recht”.

We zijn boos. We zijn gebroken. Dit had een tijd van vreugde moeten zijn. In plaats daarvan zijn we aan het rouwen. Wij zijn bang. Ruim 20.000 doden. Duizenden liggen nog steeds onder het puin. Bijna 9.000 kinderen worden dag na dag op de meest brute wijze vermoord. 1,9 miljoen ontheemden. Honderdduizenden huizen verwoest. Dit is een genocide en de wereld kijkt toe.

Gaza zoals wij het kennen bestaat niet meer. Dit is een vernietiging. De wereld kijkt toe. Kerken kijken toe. De bevolking van Gaza stuurt beelden van hun eigen executie door. We vragen ons af: is dit ook ons lot in Bethlehem? In Ramallah? In Jenin? Is dit ons lot? We worden gekweld door het stilzwijgen van de wereldleiders van de zogenaamde vrije wereld. De een na de ander stond in de rij om groen licht te geven voor deze genocide op een gevangen bevolking. Zij gaven de dekking. Ze zeggen: “als er honderd Palestijnen moeten worden gedood om één enkele Hamas-militant te krijgen, dan zij het zo”. In hun ogen zijn wij geen mensen. Maar in Gods ogen kan niemand ons dat vertellen.

De hypocrisie en het racisme van de westerse wereld zijn zo doorzichtig en weerzinwekkend. Maar aan de andere kant worden hun woorden, ondanks een duidelijke staat van dienst op het gebied van desinformatie en leugens, bijna altijd als onfeilbaar beschouwd. Aan onze Europese vrienden zeg ik: ik wil nooit meer horen dat u ons de les leest over mensenrechten of internationaal recht. En ik meen het.

“Het is zelfverdediging”, werd ons verteld. En ik blijf vragen: hoe is doden van 9.000 kinderen zelfverdediging? Hoe is de ontheemding van 1,9 miljoen Palestijnen zelfverdediging? In de schaduw van het Imperium maken ze van de kolonisator een slachtoffer en van de gekoloniseerde een agressor. Laat het duidelijk zijn vrienden: stilte is medeplichtigheid evenals loze oproepen tot vrede zonder staakt-het-vuren of zonder een einde maken aan de bezetting. De oppervlakkige woorden van empathie zonder directe actie, dat valt allemaal onder de vlag van medeplichtigheid.

Dus hier is mijn boodschap: Gaza is vandaag de dag het morele kompas van de wereld geworden. Als u niet geschokt bent door wat er in Gaza gebeurt, als u niet diep geschokt bent, is er iets mis met uw menselijkheid. Als wij als christenen niet verontwaardigd zijn over de genocide, over het gebruik van de Bijbel als wapen om deze genocide te rechtvaardigen, dan is er iets mis met ons christelijk getuigenis en brengen we de geloofwaardigheid van onze evangelieboodschap in gevaar. Sommigen hebben niet eens opgeroepen tot een staakt-het-vuren. Ik heb het over kerken. Ik heb medelijden met jou.

Het komt goed met ons, ondanks de enorme klap die we hebben doorstaan. Wij, de Palestijnen, zullen weer opstaan te midden van de vernietiging, zoals we dat altijd hebben gedaan als Palestijnen. Maar voor degenen die medeplichtig zijn: ik heb medelijden met jullie. Zullen jullie hier ooit van herstellen? Jullie liefdadigheid en jullie geschokte woorden na de genocide zullen geen verschil maken. Woorden van spijt zijn niet voldoende. Wij zullen uw verontschuldigingen na de genocide niet aanvaarden. Gedane zaken nemen geen keer. Ik wil dat je in de spiegel kijkt en vraagt waar je was toen Gaza een genocide doormaakte.

De laatste twee maanden waren we verontrust door de stilte van God. We hebben naar God gezocht en hem gevonden onder het puin in Gaza. Jezus zelf werd het slachtoffer van precies hetzelfde geweld van het Imperium toen hij in ons land was. Hij werd gemarteld, gekruisigd. Hij bloedde dood terwijl anderen toekeken. Hij werd gedood en schreeuwde het uit van de pijn: mijn God, waar ben je?

In Gaza ligt God vandaag onder het puin en in deze kerstperiode, terwijl we naar Jezus zoeken, bevindt hij zich in een grot met een eenvoudig gezin, een gezin dat leeft onder bezetting. Hij is kwetsbaar en overleeft ternauwernood en op miraculeuze wijze een bloedbad. Hij is een van de vluchtelingen, is deel van een vluchtelingenfamilie. Hier is Jezus te vinden. Als Jezus vandaag geboren zou worden, zou hij onder het puin in Gaza geboren worden.

Als we trots en rijkdom verheerlijken, ligt Jezus onder het puin. Als we vertrouwen op macht en wapens, ligt Jezus onder het puin. Als we de bombardementen op kinderen rechtvaardigen, rationaliseren en theologiseren, dan ligt Jezus onder het puin. Dit is zijn kribbe. Hij voelt zich thuis bij de gemarginaliseerden, de mensen die lijden, de onderdrukten en de ontheemden.

Terwijl de wereld het lot van de inwoners van Gaza bespreekt alsof ze ongewenste dozen in een garage zijn, deelt God in het kerstverhaal hun lot. Hij loopt met ze mee en noemt ze de zijne. Deze kribbe gaat dus over veerkracht. De majesteit van de incarnatie (God die mens geworden is in Jezus, n.v.d.r.) ligt in haar solidariteit met de gemarginaliseerden. Veerkracht omdat dit precies hetzelfde kind is dat opstond uit het midden van pijn, vernietiging, duisternis en dood om machtige Imperiums uit te dagen.

Dit is onze boodschap aan de wereld van vandaag. Het is een evangelieboodschap. Het is een ware en authentieke kerstboodschap over de God die niet zweeg, maar zijn woord sprak. Zijn woord was Jezus, geboren onder de bezette en gemarginaliseerde mensen. Hij is solidair met ons in onze pijn en gebrokenheid.

Deze boodschap is onze boodschap aan de wereld van vandaag en het is simpelweg dit: deze genocide moet nu stoppen. Dit is onze oproep. Dit is ons pleidooi. Dit is ons gebed hier. Oh God. Amen

Munther Isaac is predikant van de Lutherse Kerk en directeur van het Bethlehem Bible College.